

B6/3044

12
1925. évi 9. számú Csendőrségi Közlöny melléklete.

Pbl
3044
156600/1925. VI—b. számú belügyministeri körrendelet.

Csendőrségi

**SZOLGÁLATI UTAZÁSOK ALKALMÁVAL
FELSZÁMÍTHATÓ ILLETMÉNYEK
VEZÉNYELTETÉSI ÉS VEZÉNYLÉSI
PÓTDÍJAK KIMÉRETE**

(A $\frac{16300/1920.}{VI—b.}$ számú Illetékfüzet mellett tartandó.)

BUDAPEST, 1925.

AZ ORSZÁGOS TULAJDONOS KÖNYVTÁRA

.....1846.....SZ

1927.....

KÖNYV PÉLDANY

.....2.....110.....II.

Beküldte:

9.-264-

Tárgy: Szolgálati utazások alkalmával felszámítható illetmények. Vezényeltetési és vezénylési pótdíjak kiméréte.

A csendőr személyek szolgálati utazásai, helyi ügyködései, vezényeltetési és vezénylései (legénységi külszolgálat) alkalmával járó illetményekre nézve, 1925. évi április hó 1-től kezdve az alábbi határozványok mérvadók.

1. §.

Általános határozványok.

Bevezetés.

Szolgálati utazások csak az elkerülhetetlenül szükséges esetekben rendelhetők el.

Az elkerülhetetlenül szükséges szolgálati utazásokat, úgy a résztvevő egyének száma, mint a szolgálati utazások tartama tekintetében, a lehető legszűkebb keretekre kell szorítani.

A parancsnokok (főnökök) behatóan és lelkiismeretesen bírálják el ama indokokat, melyek a szolgálati utazást szükségessé teszik és hogy arra a szolgálat érdekében valóban szükség van-e?

E határozvány szigorú betartásáért az utazás elrendelésére hivatott parancsnokok (főnökök) személyesen felelősek.

A szolgálati utazásokra vonatkozó alábbi határozványok elvileg csakis a belföldön (a magyarországi határállomásig, illetve állomástól) teendő utazásokra vonatkoznak.

1. A szolgálati utazás fogalma és beosztása.

A csendőregyének szolgálati utazásai (helyi ügyködései) azok, amelyek utasítások vagy parancsok alapján a közbiztonsági, vagy a csendőrségi szolgálat közvetlen érdekében tételnek.

Ezen utazások feloszlanak:

a) *ügyködési utazásokra*, melyek szolgálati vagy hivatalos ügyekben az alkalmazás helyén kívül történnek; továbbá szemlék céljából, vagy az alkalmazás helyéről való ideiglenes elvezényeltetés következtében egy vagy több helyre tételnek és amelyeknél

az illető egyén, szolgálati működése bevégeztével alkalmazása helyére ismét visszatér.

b) *helyi ügyködésekre*, melyek alatt az egyes csendőregyéneknek a szolgálati helyen, de a hivatalos helyiségtől (ideiglenes szállástól) távol teljesített szolgálati (hivatalos) ténykedései értendők.

Nem tartoznak a helyi ügyködés fogalma alá azok a szolgálati ténykedések, amelyek után a jelen rendelet értelmében vezénylési pótdíj számítható fel.

c) *költözködési utazásokra*, melyek valamely új állomáshelyre való átköltözködés céljából tételnek.

2. Személyi viszonyok.

Az utazási illetmények az utazó valóságos rendfokozata szerint járnak.

Az utazó nős, vagy nőtlen állapota — a költözködési utazások kivételével — az utazási illetményekre befolyással nincsen. Költözködési utazásoknál ugyanis a nőtlenek, nősök és családfentartók (családi pótlékban részesülő nőtlenek, valamint özvegy vagy elvált, de gyermekkel bíró családi pótlékban részesülők) között különbség tételik, mert a családtagok száma a költözködési utazásoknál felszámítható illetmények kiméretére befolyással van.

Az átköltözködési illetmények megállapításánál csakis a családi pótlékban részesülő családtagok vehetők tekintetbe.

Özvegy, vagy hitestársuktól törvényesen elválasztott személyek, ha családi pótlékban nem részesülnek, a nőtlenekkel egyenlőknek tekintetnek.

A családi pótlék élvezetében álló családtagok költözködési utazásoknál a kincstár költségén továbbíttatnak.

3. Utazás kiinduló és végpontja.

Valamely szolgálati utazás, illetve egyes részletei (oda- és visszautazás) kiinduló és végpontjának az alkalmazási állomáson az utazó hivatalos helyisége, a külső ügyködési állomáson pedig ideiglenes szállása tekintendő.

Költözködési utazásoknál az utazás kiinduló-, illetve végpontjának úgy a korábbi, mint az új állomáshelyen az utazó lakása tekintendő akkor, ha az részére kiutalva volt, önbérelt

lakásoknál ellenben ennek meghatározása a hivatalos helyiség után történik.

Az utazó hivatalos helyisége az az épület, amelyben alkalmazva van.

Az ideiglenes szállás a hivatalos eljárás helyéhez lehetőleg közel választandó.

4. Szállítóeszközök és útirány.

Szállítóeszközök gyanánt a vasutat (a helyiérdekű, a közúti vasutat), a társaskocsit vagy a gőzhajót, ennek hiányában a póstajáratot és csak kivételesen — ha már más közlekedési eszköz rendelkezésre nem áll — lehet fuvart (előfogatot) meghatározni és igénybe venni. Gépkocsi vagy repülőgép csak akkor használható, ha azt a belügyminiszter előzetesen engedélyezi.

A szemle és egyéb ügyködési utazásoknál azonban, ha azt a szolgálat feltétlenül megkívánja, az előfogat ott is igénybe vehető, ahol vasuti vagy gőzhajó közlekedés létezik.

Különösen ügyelni kell arra, hogy a szolgálati utazás a kirendelés céljának minden idővesztés nélküli megvalósítása mellett, a lehető legolcsóbban teljesíttessék.

Mindenkor a legolcsóbb közlekedési eszközt kell használni.

Ettől csak abban az esetben szabad eltérni, ha ezáltal a napidíjaknál megtakarítás érhető el anélkül, hogy a szolgálat hátrányt szenvedne, vagy ha a drágább közlekedési eszköz igénybevétele a szolgálatra különös előnnyel jár.

Szolgálati utazásoknál rendszerint a legrövidebb, de az előirt szállítási eszközökkel járható út jelölendő ki és követendő.

Minthogy azonban a csendőrtiszteknek a közbiztonság érdekében helyi és személyi ismeretre feltétlenül szükségük van, ezen ismereteket pedig megszerezni, nemkülönben a járőrök működését ellenőrizni a legrövidebb, tehát mindig egy és ugyanazon úton a kívánalmaknak megfelelően nem lehet, őrsszemlék alkalmával, előfogaton tett utazások közben, egyik őröt a másikkal összekötő legrövidebb útiránytól eltérhetnek, illetve a két őr között vezető mellékútakat is (ha azok két lovas előfogattal járhatók) használhatják.

Megjegyeztetik, hogy ezen eltérések miatt az őrsszemlék megtartásához kiadott «Utasítás»-ban az őrsszemlék megtartására előirt idő túl nem léphető.

Oly sürgős esetekben, midőn az utazáshoz oly rövid idő áll rendelkezésre, hogy az utazás célja másként, mint egy hosszabb, de menetidőben rövidebb vonalon el nem érhető, az ügyködés és a különféle menetrendek időviszonylatait tekintetbe véve, az utóbbi útirány jelölhető ki vagy választható.

A drágább közlekedési eszköz (gyorsvont) igénybevételének szükségességét a szolgálati utazást elrendelő parancsnok (főnök) az utazási számadáson igazolni tartozik.

Ha a kiküldetés helye közúti közlekedési eszköz (villamos vasút, társaskocsi stb.) vagy helyiérdekű vasút felhasználásával is elérhető és ez az olcsóbb, a kiküldött ezeket a közlekedési eszközöket köteles igénybe venni.

Az egyes közlekedési eszközök viteldíjainak felszámítására nézve az alábbiak mérvadok:

a) Vasutak és hajók.

Szolgálatban utazó személyeknek vasúton saját személyük, családjuk és az illetékszerű szolgazemélyzetük, valamint magánpodgyászuk továbbítására rendszerint a közönséges személy-, posta-, vagy vegyesvontok használatából felmerülő viteldíjak térítettnek meg.

Gyors- és tehervontok igénybevétele csakis különösen sürgős szolgálati utazások alkalmával van megengedve.

A gyors- és tehervontok igénybevételének jogosultsága az utazási számadáson rövid indoklással igazolandó.

Expressz-, luxusvontatok és gyors hajó, valamint gépkocsi és repülőgép használatából felmerülő több költség a kincstár terhére csak a belügyminiszter által adott előzetes engedély alapján számítható fel. Ezek igénybevételének elkerülhetetlenségét a kiküldő parancsnok (főnök) az engedélyező rendelet feltüntetésével az utazási számadáson igazolni tartozik.

Szolgálati utazásoknál vasúton felszámítható:

Az I—V. rangosztályú havidíjasoknak az *első*, a többi rangosztályba sorolt havidíjasoknak a *második*, egyéb csendőr egyéneknek pedig a *harmadik* kocsiosztály viteldíja.

A gőzhajókon mindazoknak, akiknek a vasúton való utazás alkalmával az *első*, vagy a *második* kocsiosztály utáni viteldíj térítése illetékes, az *első*, a többieknek a *második*, ha pedig ilyen a hajón nem volna, a *harmadik* (fedélzeti) helynek megfelelő viteldíj illetékes.

A családtagoknak a családfővel egyenlő kocsi-, hajóosztály viteldíja jár.

Mindama személyek, kiknek a vasúton vagy hajón való utazásoknál menetdíj kedvezményre van igényük, tekintet nélkül arra, hogy a szükséges arcképes igazolványaikat kiváltották-e, ennek felmutatásával váltottak-e jegyet, vagy sem, csakis a kedvezményes viteldíjakat számíthatják fel, illetve ezek érvényesíthetők.

A kedvezményes árú (félárú) jegy váltására jogosító arcképes igazolványnak a kiállítási, meghosszabbítási, érvényesítési díját nem lehet felszámítani.

A vasúti, vagy hajójegy menetárát egyáltalán nem számíthatják fel azok a személyek, akik szolgálati beosztásuknál, vagy állásuknál fogva a vasúton vagy hajón való utazásra jogosító szabadjeggyel, vagy díjmentes utazásra jogosító igazolvánnyal, vagy bérletjeggyel hivatalból vannak ellátva.

Hálókocsi igénybevételéből felmerülő költségek a kincstár terhére fel nem számíthatók.

A szolgáltnak (háztartási alkalmazottaknak) rendszerint a harmadik kocsiosztály utáni viteldíj illetékes.

Oly gyorsvonatok használatánál, amelyeknél harmadik kocsiosztály nincs, a gyorsvonatot jogosan használó egyénekhez tartozó ama személyeknek, kiknek egyébként a harmadik kocsiosztálynak megfelelő viteldíj illetékes, a vonatban levő legalsó kocsiosztály igénybevételéből felmerülő viteldíjnak a kincstár terhére való felszámítása jogos.

Az I—III. rangosztályú havidíjasok kíséretében ugyanabban az ügyben utazó VI—XII. rangosztályba sorolt havidíjasok, amennyiben az együttutazás a szolgálat érdekében feltétlenül szükséges volt, rangosztályukra való tekintet nélkül az első kocsiosztály utáni viteldíjak felszámítására jogosultak.

Kincstári hátaslovak (pótlovak) 100 kilométerig gyalogmenetben, órsről-órsre vezetve továbbítandók. 100 kilométeren felül tehervonattal szállítandók.

Sürgős karhatalmi szolgálat esetén a hátaslovak 60 kilométeren felüli távolságra gyorsárúként (személy- vagy gyorsított tehervonattal) is szállíthatók.

Gyorsvonatok, valamint istállókocsik (kipárnázott falakkal) használatából felmerülő többköltségek azonban semmiesetre sem téríttetnek meg.

A málhák (átköltözködési ingóságok) a kincstár terhére rendszerint csak tehervonatokkal szállítandók, illetőleg ennek megfelelő viteldijak számíthatók fel.

b) Postakocsi.

A postakocsi használatánál minden személynek egy hely utáni viteldijterítés illetékes.

c) Kocsik (előfogat).

Előfogatok igénybevételét, illetve díjazását, ezidőszerint az 1925. évi 1. számú Csendőrségi Közlönyben közzétett 226343/VI—b. 1924. számú körrendelet szabályozza.

Fogatolt járműveknek utazáshoz szállítási eszköz gyanánt kivételesen való használatánál egy előfogat 2 rangosztályba sorolt havidijas, vagy ezek családtagja, illetve 4 legénységi személy, vagy ezek családtagja részére illetékes.

E járóművön a magán és szolgálati podgyász is továbbítandó.

Oly esetekben, midőn valamely órs megerősítése, vagy bizonyos helyen való összpontosítása céljából ugyanazon községből egy és ugyanazon időben több csendőrnek kell elindulni és sürgős esetekben — vasút- vagy gőzhajóközlekedés hiányában — előfogatot kell igénybe venni, minden öt legénységi állományú egyén után egy kétlovas előfogat jár.

A költözködési utazásoknál a málha (átköltözködési ingóságok) szállítására (tengelyen) előfogat illetékes:

α) ha egy költözködési utazás kiinduló- és végpontja között részbeni vasúti-, vagy hajóösszeköttetés nincs; ily esetben azonban 30 kilométer távolságon belül csak egynemű szállítóeszköz vehető igénybe.

β) ha a költözködési utazás kiinduló-, illetve végpontja a vasútállomástól 5 kilométernél távolabb van.

γ) ha a költözködési utazás kiinduló-, illetve végpontjának tekintendő vasútállomás teherárúforgalomra berendezve nincs, mely okból a málhát a legközelebbi, de 5 kilométernél távolabb eső erre berendezett vasútállomásig, vagy pedig innen tengelyen kell átszállítani.

A kétlovas fuvarok (szekerek) szabványos raksúlya 560 kg. Négylovas fuvarokra általában e súlynak kétszerese, egylovasokra ennek fele rakandó. Málhászló, öszvér raksúlya 100 kg., számáré 70 kg.

Legénységi állományú egyénnek ott, ahol vasúti, vagy gőzhajóösszeköttetés nincsen, a rendes előfogatra, a fent említett átköltözködési utazásokon kívül, még a következő esetekben van igénye.

1. betegeknek valamely gyógyintézetbe való szállításá alkalmával;

2. sürgős szolgálati utazásoknál;

3. összpontosítások, a csendőr bíróságnál való kihallgatás és ideiglenes vezénylések alkalmával, amikor sürgősség esete nem forog fenn ugyan, de az össztávolság 15 kilométernél nagyobb;

4. a csendőrnek valamely távolabb eső helyen való fellépése, vagy ha valamely őrsnek gyors megerősítése elodázhatlanul szükséges, vagy ha a körülmények egy törvénysértő gyors üldözését teszik szükségessé; ez utóbbi esetben előfogat akkor is használható, ha vasúti vagy gőzhajó közlekedés van ugyan, de előfogattal a cél gyorsabban elérhető;

5. a legközelebbi illetékes hatóságnak átadandó elfogott vagy elővezetendő egyén igazolt menetképtelensége esetében;

6. szakaszparancsnokoknak őrszemlére való utazásuk alkalmával, vagy ha vizsgálatok céljából a szakasz állomásról, vagy szemle alkalmával valamely őrsről e célra kiküldetnek s végre ha a vizsgálatok oly helyeken eszközölnők, melyek a megszemlélendő őrs körletében fekszenek és a visszautazás ezen őrsre történik; mindezen esetekben azonban csak akkor, ha a távolság 7,5 kilométert meghalad.

Az a lovas szakaszparancsnok, akinek gyalog őrszei is vannak rendes vagy rendkívüli szemléje alkalmával abban az esetben, ha a megszemlélni tervezett őrsök között gyalogőrsök is lesznek és az utóbbi őrsökön a szakaszparancsnok lova el nem helyezhető. — szemléjét az előírt utazási eszközök felhasználásával teljesíti.

Egyes lovasőrsök megszemlélését, avagy egyes lovasőrsök székhelyén foganatosítandó rendkívüli szemléket vagy kivizsgálásokat pedig az esetben, ha vasúti vagy hajóösszeköttetés van, ezen, különben 30 kilométeren belül lovon, azontúl előfogaton teljesíti.

A lóháton teljesített szolgálati utazások után utazási költséget nem számíthat fel;

7. polgári bírósághoz tanuképen történt megidéztetés esetén ha a bíróság székhelye a megidézettek állomáshelyétől 7,5 kilométernél távolabbra van;

8. leszerelés végett az osztály székhelyére való utazáskor a legközelebbi vasút- vagy hajóállomásig azon esetben, ha vasút- vagy gőzhajóállomás helyben nincs.

A 2., 3. és 4. alatti esetekben a kerületi, illetőleg az osztályparancsnokságtól nyert jóváhagyó, vagy engedélyező rendeletek, az 1. alatti esetben, ha az illető csendőr a kincstár költségén utazik (lásd az 1925. évi 8. számú Csendőrségi Közlönyben közzétett 155675/VI-b. 1925. számú körrendeletet), valamint az 5. alatti esetben is az orvosi bizonyítványok, a 6. alatti esetekben az illető parancsnok, a 8. alatti esetben pedig az osztályparancsnokság behívó parancsa mindenkor eredetben az utazási számadáshoz csatolandók.

5. Személyek és podgyász átszállítása, ki- és befuvarozás.

A személyeknek és magánpodgyásznak, valamint a költözködési utazásoknál a málnának (átköltözködési ingóságoknak) a közlekedési vállalatokhoz (forgalmi eszközökhöz), azoktól, vagy azok között való átszállításából szükségszerűleg felmerülő kiadások, valamint az ezzel járó netaláni mellékköltségek (pl. hídvám, be- és kirakás stb). egy és ugyanazon község területén belül mindenkor és a távolságra való tekintet nélkül az utazási költségtérítésből fedezendőek.

Minden más esetben a közlekedési vállalathoz (forgalmi eszközökhöz) azoktól vagy azok között megtett távolság az utazás egy részének tekintendő, amelyhez a szállítóeszközök a 4. pont határozványai szerint illetékesek.

6. Szolgák (háztartási alkalmazottak).

Költözködési utazásoknál a rangosztályba sorolt havidíjasok a kincstár költségén való szállítás mellett magukkal vihetnek:

É s p e d i g			Szolgák száma
nőtlen	rangosztályba sorolt havidíjasok	a XI—V. rangosztályig	1
		a IV. rangosztálytól felfelé	2
nős		a XI—VIII. rangosztályig	1
		VII. rangosztálytól felfelé	2

7. Magánpodgyász.

A magánpodgyász az utazó személyes használatára szolgáló tárgyakkól áll.

Ennek kiszabata, melynek viteldija a kincstár terhére felszámítható:

A IV. rangosztálytól felfelé 100 kg. az V—XI. rangosztályú havidijasoknál 50 kg.

A magánpodgyász viteldija csakis ügyködési utazások alkalmával számítható fel a kincstár terhére, költözködési utazások alkalmával nem.

Legénységi állományú egyének magánpodgyász után viteldiját a kincstár terhére nem számíthatnak fel.

8. Szolgálati podgyász.

Az alkalom, amidőn szolgálati podgyász elvihető, valamint annak kiszabata, a szolgálat követelményeitől függ.

Szolgálati podgyász alatt, a szolgálati használatra elvitt tárgyak, ú. m. műszerek, eszközök, idomszerek, minták, tervek, irományok, szerszámok stb. értendők.

A szolgálati ténykedéshez szükséges és 10 kg. súlyig terjedő előbb felsorolt tárgyak, valamint az ember teljes felszerelése is kézi podgyász gyanánt a kincstár megterhelése nélkül viendők el.

Egyéb a szolgálat érdekében szükséges 10 kg.-nál nagyobb súlyú előbb felsorolt tárgyak, az ember felszerelésének a fenti 10 kg.-ba való beszámítása nélkül, a kincstár költségén szállíthatók.

Ezek súlya az utazási számadásban feltüntetendő.

Az ilyenmű szolgálati (hivatalos) podgyász elvitele szükségességének megállapításáért, a kiküldő parancsnok (főnök) felelős.

9. Málha (átköltözködési ingóságok).

Költözködési utazásoknál a málha (átköltözködési ingóságok) a kincstár költségén elvihető.

10. Lovak szállítása.

Költözködési utazások alkalmával a törzstisztek kettő, a lótápiletekre jogosított főtisztek pedig egy tulajdon lovat és egy lóápolót vasúton tehervonattal, vagy gőzhajón a kincstár költségén

gén szállíthatnak. A költségek azonban csak akkor számíthatók fel, ha azokat tényleg magukkal is vitték és ezen körülmény hitelesen (fuvarlevéllel stb.) igazolva van.

11. Utazás tartamának igazolása.

A szolgálati utazások alkalmával az utazás megtörténte az ennek folytán töltött napok szükségessége, nemkülönben az elindulási és bevonulási adatok helyességét igazoltatni kell.

Tehát a menetleveleken az elindulás, megérkezés, vagy a továbbutazás napja, jelentkezés alkalmával, az erre hivatott parancsnokság által, a következő záradékkal igazolandó:

Elindult: «N.....-ből.....év.....hó.....-án.
Bevonult: «N.....-be.....«.....«.....«.....»

Címnyomó

N. N.

parancsnok (főnök).

Vasúton, hajón történt utazások alkalmával a menetlevél az elinduláskor, visszautazásnál szintén, az állomás bélyegzőjével ellátandó.

Ha az utazás tengelyen történt, az utazási számadásban fel kell tüntetni kilométerekben a tengelyen megtett út hosszát és meg kell nevezni az utazás alkalmával érintett nagyobb közbeső helységeket.

A tiszték utazási számadásának benyújtása alkalmával az osztály-, illetve kerületi parancsnok (a csendőrfelügyelő-séghez beosztottnál a csendőrség felügyelője, a miniszteriumokba beosztottnál az osztályvezető, tanulmányi bizottság, tisztitanfolyam-, anyagraktár-parancsnoksághoz beosztottnál a parancsnok) köteles az utazás és ügyködés tartamát lelkiismeretesen felülbírálni és annak eredményét az utazási számadáson kifejezésre juttatni.

«Az utazás szükségességét és tartamát igazolom»
esetleg

«Az ügyködéshez véleményem szerint csak.....napra volt szükség».

Kelt.....

Címnyomó.

Aláírás.

Az utazási illetékek elvileg csak a parancsnok (felügyelő, osztályvezető) által szükségesnek elismert számú napok után folyósítandók.

Az osztály- és kerületi parancsnokok (felügyelő, osztályvezető, tanulmányi bizottság elnöke, tisztitanfolyam-, anyagraktár-parancsnok) utazási adataikat saját maguk igazolják.

12. Szemleutazásokra vonatkozó különös határozványok.

A rendes és rendkívüli szemlék a Cs—7. jelzetű Szemleutatisítás értelmében az illető parancsnokság által kiadott parancs, illetve jóváhagyott utazási tervek alapján ejtendők meg. Az ily parancsok, illetve utazási tervek eredetben, vagy hitelesített másolatban a vonatkozó utazási számadáshoz csatolandók.

13. Utazás megszakítás.

Önkéntelen, vagy az utazás célján kívül álló szolgálati akadályoztatás (szolgálati ténykedés nélkül), ha az egy napi vagy éjjeli tartózkodással jár, az utazási számadásban az utazó által külön indokolandó. Ugyanez áll egy napot vagy éjjelt kitevő olyan utazásmegszakításokra nézve is, amelyek vizen való szolgálati utazásoknál hajócsere, késés stb. következtében állanak be.

Az önkéntelen akadályoztatások közé csak olyan utazásmegszakítások számítanak, amelyek a személytől teljesen független okok, mint elemi események és ehhez hasonlóak által idéztetnek elő.

14. Utazások szünnapokon.

Szolgálati utazásoknak és hivatalos ténykedéseknek vasár- és ünnepnapokon való teljesítése tekintetében csak a szolgálati érdekek mérvadók.

Ha a szolgálat megengedi, a szolgálati utazások akként rendelendők el, hogy ily napok az utazás tartamába ne essenek.

A már megkezdett utazás megszakítását az ilyen napok nem indokolják.

Az ügymködés helyén való tartózkodás idejébe elkerülhetetlenül beleeső vasár- és ünnepnapok, még ha szolgálati tényke-

désre ki sem használhatók, illeték tekintetében az ügyködéssel egyenértékűek.

Szemleutazás alkalmával a napidíj azon szemleentes napokra is (Cs—7. jelzetű utasítás 1. §. 2. pont) felszámítható, amelyeket az illető esetleg a saját állomáshelyén tölt.

15. Menetlevelek, órjáratilap, utazási költség és számadás.

Minden szolgálati utazáshoz rendszerint menetlevél állítandó ki, mely igazolványul és az utiköltségek felszámítására alapul szolgál.

Olyan esetekben, midőn szolgálatban levő legénységi állományú egyének azon helyzetbe jutnak, hogy valamely hivatalos eljárás miatt a vasutat vagy gőzhajót kell igénybe venniök és (az utazás sürgőssége miatt) menetlevél kiállítására alkalom nincs, órjáratilapjuk alapján utazhatnak.

Ha szolgálati utazásoknál az illetékes összeg számszerint előre megállapítható, az utazási költségterítés az utazás kezdete előtt legfeljebb három nappal, előlegként kifizethető.

Ha a költségterítés előre megállapítható nem volna, ilyenkor az utazónak az utazás megkezdése előtt legfeljebb három nappal megfelelő (a valószínűleg felmerülendő költségterítést meg nem haladó összeg erejéig) előleg kiutalható.

Ha az elrendelt utazás bármily oknál fogva elmarad, az esetleg kiszolgáltatott előleg egy összegben haladéktalanul visszaterítendő.

Az utazó köteles az utazás befejezte után legénységi állományú egyének 8 nap, rangosztályba sorolt havidíjasok pedig 14 nap alatt utazási számadást tenni s ezt az illetékes gazdasági hivatalnak benyújtani és az esetleges pénzmaradványt befizetni.

Az utazási számadáson a hivatalos kiküldetést a parancsnok (főnök) igazolni tartozik.

Ha valamely elháríthatatlan oknál fogva az utiköltség a megszabott határidő alatt elszámolható nem volna, akkor ez a késedelem indoklása mellett a belügyminiszternek bejelentendő és csak akkor számolható el az ilyen utazási számadás, ha az utólagos elszámolásra az engedély a belügyminiszter által megadatott.

16. Igazolások.

A szolgálati podgyász, a málha (átköltözködési ingóságok), továbbá a lovak szállításából felmerült kiadások a forgalmi vállalatok által, a megtörtént fizetésről kiállított igazolással (vasúti szállításoknál a szállítási lajstrommal, fuvarlevéllel) nyugtázással és hasonlókkal igazolandók. Vasúton, hajón történő utazások alkalmával a vasúti, hajó személyviteldíjak nem igazolandók. Nem igazolandó a magánpodgyász viteldíja sem. Ezen személy- és magánpodgyász viteldíjak az utazás idején érvényben levő vasúti, vagy hajózási díjszabás tételei alapján minden okmányolás nélkül számolandók el.

17. Utiköltségek megtérítése, ha az utazás más kezelési ágazat érdekében történik.

Oly esetekben, midőn az utazás nem csendőrségi ügyekben történik, az utiköltségek megtérítése a segílyt igénybevevő hatóságtól igénylendő.

2. §.

Térítés tárgyát képező utazások.

1. Ügyködési utazások.

A jelen rendelet 4. §-ában megállapított utazási költségtérítés tekintetéből ügyködési utazásokul azon utazások tekintendők, melyeket a rangosztályba sorolt havidíjasok (tiszték) állásuk és szolgálati kötelmeikből kifolyólag parancsok, utasítások, rendeletek, felhívások vagy átiratok alapján a szolgálat érdekében teljesíteni tartoznak s áthelyezéssel vagy tartós vezénlyéssel nincsenek egybekötve.

Ezeken felül ügyködési utazásokul tekintendők még a rangosztályba sorolt havidíjasoknál (tisztéknél):

a) külállomásokról mint vádlottak, tanúk, szakértő, tolmács, védő vagy mint bizottsági tagok a csendőrbírószághoz és becsületügyi tárgyalásokhoz berendelt tiszteteknek, úgyszintén valamely vétség miatt, vagy egyéb sürgős szolgálati ügyben külállomásra a kerületi parancsnoksághoz vagy osztályparancsnoksághoz kihalgatásra berendelt tiszteteknek utazásai, amennyiben az utóbb emlí-

tett berendelés szükségessége és kikerülhetetlen volta a kerületi parancsnokság által utólag elismertetik; — a fegyelmileg vagy bíróságilag megítélt büntetés végrehajtásának céljából utazó csendőrségi havidíjasoknak utazásai;

b) a felülvizsgálathoz s attól, valamint a betegség miatt várakozási illetékekkel szabadságolt egyéneknek, az ismételt felülvizsgálat előtt, a kórvázlat szerkesztése végett az állandó helyükről tett utazásai;

c) a nyugdíjasok azon utazásai, melyek egészségi viszonyukban beállott lényeges változás következtében, a szolgálatképtelenség fokának újabb osztályozása céljából tesznek;

d) megbetegedett, elmebajos vagy megsebesült csendőrszemélyekhez kirendelt kísérők utazásai.

Ilyen kísérő azonban csak akkor rendelhető ki, ha a megbetegedett (megsebesült) állapota valamely kísérő személynek elvitelét feltétlenül szükségessé teszi; ennek szükségessége orvosi bizonyítvánnyal vagy egyéb módon (kivizsgálás) igazolva van;

e) a csendőrségi elméleti és gyakorlati szakvizsgák letétele céljából.

f) Szabadságukról előre nem látott halaszthatatlan szolgálati okból behívott személyeknek szabadság helyükről a behívás helyére, ha pedig szabadságát még folytatja, onnan ugyanazon szabadság helyre visszatett utazásai, az állandó alkalmazási állomásra történt behívás kivételével.

Külföldre szabadságolt egyének csak a belügyminiszter előzetes engedélyével hívhatók be, amely esetekben a külföldi útrészre az utazási illetmények felszámíthatók.

g) Szemlék, vizsgálatok, építkezések tervezése és azok ellenőrzése, egyéb bizottságokban való részvétel, a kinstár részére történő lóvásárlások, külső ellenőrző szolgálatok, szóval mindama hivatalos kiküldetéssel kapcsolatos utazások, amidőn a külső szolgálati ténykedés az alkalmazási állomáson kívül egy vagy több helyen fogatosított s egy helyben való huzamosabb szolgálatteljesítést nem kíván.

Legénységi állományú egyéneknél ügyködési utazásul tekintendők;

a) szárny-, osztály vagy kerületi parancsnokság állomására való utazás, ha az ebbeli behívás szolgálati ügyben, de az illető önhibáján kívül történik és a berendelés elkerülhetetlenül szükséges. A berendelés szükségességéért a berendelő parancsnok

személyesen és anyagilag felelős. A berendelés célja a berendelő parancsban részletesen megjelölendő és a parancs az utazási számadáshoz mindenkor eredetben csatolandó;

b) hullaszállítmányok kísérése;

c) robbanóanyag szállítmányok kísérése;

d) szakaszparancsnokoknak esetről-esetre külön parancsilag elrendelt, szakasza területén kívüli szolgálati utazásai;

e) megbetegedett, elmebajos, vagy megsebesült csendőr személyekhez kirendelt kísérők utazásai.

A kirendelés szükségessége orvosi bizonyítvánnyal vagy egyéb módon (kivizsgálás) igazolandó.

Ügyködési utazások alkalmával a távollét egész tartamára (az elindulástól a bevonulásig terjedő időre) napidíj illetékes.

2. Utazások, melyeknél a jelen rendelet 4. §-ában megállapított utazási költségtérítés csak az utazás idejére jár.

a) valamely vétség miatt a kerületi vagy osztályparancsnoksághoz hihallgatás, vagy fegyelmi fenytés végrehajtása végett külállomásokról berendelt tisztek utazásai;

b) oly utazások, amikor a tiszt valamely büntető bíróságilag rá mért büntetés végrehajtása alkalmából, a büntető bírósághoz, vagy a becsületügyi tárgyaláshoz vádlottként megidéztetik;

c) egyes tiszteknek saját kérelmükre engedélyezett próbaszolgálat tekintetéből való vezényeltetésénél;

d) tiszteknek magasabb rendfokozatra való kipróbálás, vagy valamely különös alkalmazásra megkívántató minősültség megszerzése céljából való beosztások alkalmával, habár ezek az ideiglenes vezényeltetések sorába tartoznak is;

e) a szolgálatteljesítés közben vagy a szolgálat sajátlagos volta folytán önhibájukon kívül megbetegedett ingyenes kórházi ápolásra igénnyel bíró személyek (tisztek és legénység) utazásai, a megbetegedés (sebesülés) helyéről a legközelebbi egészségügyi intézetig, ha ezzel a tartózkodási hely változása kapcsolatos;

f) ugyanez áll az egyik egészségügyi intézetből a másikba való átulálás esetében tett utazásokra nézve is.

g) az *e)* pont alatt megjelölt személyek utazásai az egészségügyi intézetből a magánápolásba (hozzátartozókhoz gyógyhely stb.), vagy az egészségügyi intézetből egészségügyi tekin-

tetből nyert szabadságra, ha ezzel a tartózkodási hely változása van összekötve.

Ily esetekben rendszerint csak egy ízben számítható fel az utazási költségterítés és pedig az egészségügyi intézetből a magánápolás (szabadság, gyógyhely stb.) első helyéig teendő közvetlen utazásra.

A magánápolás helyéről gyógyhelyekre és vissza teendő utazások költségeinek engedélyezése iránt különösen megindokolt kérelmek alapján, ha az utazás szükségessége orvosi bizonyítvánnyal kétségkívül indokolva van, a belügyministerhez felterjesztés tehető.

h) Az *e)* pont alatt említett személyek utazásai az egészségügyi intézetből (gyógyhelyről), vagy magánápolásból, vagy az egészségügyi intézettől javasolt egészségügyi tekintetből nyert szabadsághelyről a felgyógyulás után az állomáshelyre való bevonulás alkalmával.

Miután tehát ama körülmény, hogy valaki szolgálatteljesítés közben, vagy a szolgálat sajátlagos volta folytán, avagy pedig önhibájából betegedett meg, az utazási költségterítésre nézve befolyással bír, csendőrségi egyének megbetegedése és kórházba való szállítása esetén, az a parancsnokság (hivatal), amelynél a csendőr megbetegedett, a beteg csendőrnek illeltekeit folyósító osztály-, illetve törzsgazdasági hivatallal közölni köteles, hogy a megbetegedés a betegnek önhibájából keletkezett-e (pl. vonatról való legrás alkalmával történt sérülés, stb.).

Ha pedig a kórházba való beutalás orvosi bizonyítvány alapján történt, az orvosi bizonyítvány másolata küldendő meg a fent jelzett gazdasági hivatalnak.

Az orvosi bizonyítványban határozottan kifejezésre juttatandó, hogy a betegség szolgálatteljesítés közben, vagy a szolgálat sajátlagos volta folytán, avagy pedig a beteg önhibájából keletkezett. Ez az értesítés, illetve orvosi bizonyítvány képezi az alapját annak, hogy a kórházba való oda és visszautazás költségei a kincstár terhére számolandók-e el.

A m. kir. budapesti honvéd és közrendészeti gyógyfürdő kórházba, valamint a budakeszi-i József főherceg szanatóriumba gyógykezelés végett beutalt beteg havidíjasok és legénységi állományú egyének, továbbá a hévizi m. kir. csendőrotthonba beutalt legénységi állományú egyéneknek az utazási költségeire nézve szintén a fenti határozványok mérvadók.

Az egri és esztergomi m. kir. honvéd és közrendészeti gyógyfürdő kórházakba, valamint a hévizi m. kir. csendőrotthonba üdülés, illetve gyógykezeltetés végett saját kérelmükre beutalt havidíjasok és azok családtagjai után a kincstár terhére utazási költségek fel nem számíthatók.

i) Nyugállományú személyeknek (tisztek és legénység) ideiglenes alkalmaztatása esetén szolgálattételre való bevonulása tartózkodási helyükről a szolgálattétel helyére. E szolgálattétel befejezte után, ennek helyéről a korábbi tartózkodási helyig, avagy az ideiglenes szolgálatteljesítés tartama alatt bekövetkezett tartós szolgálati alkalmazás esetén a szolgálatteljesítés helyéről a korábbi tartózkodási helyre.

j) Ideiglenes vezényeltetés (beosztás, szolgálatteljesítés) céljából (tisztek és legénység által) tett utazások az alkalmazási állomástól a vezényeltetés stb. helyére. Az ideiglenes vezényeltetés stb. befejezte után ennek helyéről a korábbi alkalmazási állomásra vissza, amely utazás akkor is foganatosítható, ha az illető ideiglenes vezényeltetése stb. tartama alatt tartósan vezényeltetnék (beosztatnék), avagy áthelyeztetnék.

k) Szabadságról előre nem látott halaszthatatlan szolgálati okból állandó állomáshelyükre behívott személyeknek (tiszteknek és legénységnek) szabadsághelyükről (csak belföldről vagy a határállomástól) állandó állomásukra, ha pedig szabadságukat még folytatják, onnan ugyanazon szabadsághelyre (a határállomásig) vissza tett utazásaik.

Külföldre szabadságolt egyének csak a belügyminiszter előzetes engedélyével hívhatók be, amely esetekben a külföldi útrészre az utazási illetmények felszámíthatók.

Ezen utazásoknál utazási költségtérítés és csakis az útban töltött időre napidíj illetékes.

3. Költözködési utazások.

Az utazási költségekre való igény szempontjából az áthelyezésen (tartós vezénylésen) kívül az összes rangosztályba sorolt havidíjasoknál és nős legénységi egyéneknél a költözködési utazásokkal egyenlőknek tekintendők:

a) tényleges állományból a nyugállományba helyezés (várankozási illetékekkel való szabadságotlás) következtében történt

fogyatékbajutás alkalmával, az utolsó alkalmazás helyéről a választott tartózkodási helyre (szabadsághelyre) tett utazások.

Ennek az utazásnak a tényleges szolgálatból történt kilépés után 12 hónapon belül meg kell történnie. Ezen határidőt indokolt esetekben a belügyminiszter 18 hónapra kiterjesztheti. A költözködési költség kiszabására nézve azonban az illetőnek a nyugdíjba helyezésekor fennállott családi viszonyai mérvadók. Ebből kifolyólag a nyugdíjazás után történt esetleges nősülés, vagy gyermekek születése a költözködési költségek folyósításánál figyelembe nem vehető. Továbbá az eredetileg választott tartózkodási hely (szabadságolási hely) változtatása is engedélyezhető, ha ez az első tartózkodási (szabadságolási) helyre való költözködési utazás megkezdése előtt kérelmeztetik.

b) A nyugállományú egyéneknek újra való tartós alkalmazása, ha ezzel az állandó lakhely változtatása kapcsolatos.

c) Várakozási illetékkal szabadságolt egyének utazásai a szabadságolás helyéről az alkalmazási állomásra, a tényleges állományba történt újbóli beosztás alkalmából.

d) Tényleges állományú egyének utazásai a csendőrség kötelékéből önhibájukon kívül való kilépés (tartós szabadságolása) alkalmából az alkalmazási állomásról a tartózkodás (szabadságolás) helyére.

e) A tényleges állományban, vagy illeték nélküli szabadság alatt elhunyt havidíjasok és legénységi állományú egyének hátramaradt családtagjainak, a családfő utolsó állandó alkalmazási helyéről a választott lakhelyre való átköltözés költségeinek megtérítésére, a nyugállományba helyezett havidíjasok átköltözködési utazásaira vonatkozó határozványokhoz képest van igényük.

Ugyanily igénnyel bírnak az oly nyugdíjasok után visszamaradt családok is, kik valamely szolgálati állásban való tartós alkalmazás alatt haltak el.

Legénységi állományú egyének közül a nyugállományúakra vonatkozó határozványok csakis a végleges, illetve a rokkant határozattal ideiglenes nyugállományba helyezett egyénekre vonatkoznak.

Nem tarthatnak igényt tehát átköltözködési költségekre a meghatározott időre (egy év, hat hó) ideiglenes nyugállományba helyezett legénységi állományú csendőregyének.

Ha az áthelyezett csendőr felesége is állami alkalmazott és a családfővel ugyanabban az időben és ugyanarra az állomásra

helyezik át, átköltözködési illetményeket csak az egyik házastárs számíthat fel és pedig az, akinek nagyobb összegű átköltözési illetményekre van igénye.

Az *a)* és *d)* pontokban említett költözködési utazások költségtérítésének felszámítása tekintetében az alábbi külön határozványok érvényesek:

Az utolsó alkalmazás helyéről a választott lakhelyre (szabadság helyére) való költözködési költségtérítés csak a helyi (csendőr, esetleg polgári) hatóságnak a tényleg foganatosított átköltözködésre vonatkozó igazolása alapján, ama osztály gazdasági hivatal által számítható fel, amelynek területén a lakhely (szabadság helye) fekszik.

Ha a lakhely (szabadság helye) külföldön lenne, akkor a költözködési költségtérítés csakis a határállomásig illetékes és a nyilvántartásra hivatott gazdasági hivaltaltól igénylendő.

A nyugdíjasoknak a lakhelyre (szabadság helyére) való költözködési utazásukhoz utielőlegek ki nem szolgáltatathatók.

4. Utazások, melyeknél legénységi állományú egyének részére utiköltségtérítés (vasút, gőzhajó, postakocsi, esetleg előfogat) illetékes:

a) a szolgálat érdekében szükségessé vált áthelyezések és vezénylések;

b) vádlottként vagy tanuként történt beidézések;

c) a kerületi-, osztály- vagy szárnykihallgatásra való beidezés;

d) fegyelmi fenyítés kiállása;

e) vizsgálati fogságba való kíséréseknél úgy a fogolycsendőr, mint a kísérők részére;

f) haditörvényszéki vizsgálat alatt álló, de szabadlábban hagyott vádlottnak kihallgatásra vagy az ítélet kihirdetéséhez való berendelése;

g) kórházba, gyógyfürdőbe és elmeegógyintézetbe vagy onnan vissza való utazás;

h) felülvizsgálat vagy szolgálatból folyó más célból orvosi vizsgálat megejtéséhez való utazás;

i) felülvizsgálathoz vagy leszereléshez (eligazításhoz) való utazás;

- j)* nyugdíjazottaknak az újabbi felülvizsgálathoz és vissza való utazásai;
- k)* valamely őrsnek megerősítése (1. §. 4. rész *c)* 3. és 4. alpont.);
- l)* elméleti kiképzés céljából történt bevonulások;
- m)* a szabályokban előirt csendőrségi vizsgák letételéhez való utazások;
- n)* a csendőrség által letartóztatott egyéneknek az illetékes hatósághoz való kísérése vagy elővezetése;
- o)* a közbiztonsági szolgálat érdekében teljesítendő nyomozások;
- p)* szakaszparancsnokok által őrszemle vagy kivizsgálások céljából teendő utazások;
- r)* becsületsértési ügyekben teendő utazások (1. őrsgazdászati kez. utasítás 16. §. 3. pontját);
- s)* családtagoknak valamely kórházba és onnan vissza a családfő állomására való szállítása és
- t)* céllövészethez való utazás alkalmával, ha az össztávolság 15 km.-nél több.

3. §.

Térítés tárgyát nem képező utazások.

Elvileg mindama utazások (ügykódések), költözködések, melyek nem a szolgálat érdekében, tehát önként foganatosítatnak, a meghatározott térítés alá nem esnek.

Így például:

- a)* bűnvádi tárgyaláson önként megjelenő tanu stb;
- b)* az illető egyén érdekében tett utazások;
- c)* oly utazások, melyek az illető saját kérelmére, saját költségén rendeltetnek el, pl. kérelmezett áthelyezés, vagy kérelmezett szolgálatcsere folytán állottak be;
- d)* teljes illetékkal, vagy illeték nélkül szabadságolt személyek magánutazásai;
- e)* utazások, melyek parancs folytán teljesítettek ugyan, de az illetőnek kérelmére rendeltettek el; például: orvosfőnöki vizsgálathoz való utazás, mely a polgári államszolgálatra való kinevezéshez szükséges igényjogosultsági igazolvány elnyerése végett tételik;

f) utazások, melyek polgári államszolgálatához szükséges vizsgának letétele végett tétetnek;

g) fogyatékbba jutó végleges állományú nőtlen legénység utazása a választott tartózkodási helyre;

h) saját kérelmére valamely polgári államszolgálatból a tényleges csendőrségi szolgálatba lépő egyénnek a bemutatási állomásig való utazása.

Kétes esetekben a belügyminiszter döntése kérendő ki.

Ha az áthelyezési rendeletben nincs feltüntetve, hogy az illető saját kérelmére, saját költségén helyeztetett át, az áthelyezést a szolgálat érdekében hivatalból történt áthelyezésnek kell tekinteni.

4. §.

Utazási költségtérítés.

1. Rendeltetés.

Az utazási költségtérítés kiszabatának megállapításánál fontos körülményt jelent az a tény, hogy az utazó csendőrszemély rendszerezített összes illetményeinek élvezetében marad, tehát a térítésnél csakis az utazással egybekötött *többköltség* térítéséről lehet szó.

Senki sem igényelheti tehát a rendszeresített illetményeinek élvezete mellett, még az utazással kapcsolatos összes egyénileg meghatározható ellátási (élelmezés, kényelmi stb.) költségeinek megtérítését is.

Az alábbiakban megállapított napidíjak rendeltetése tehát:

a) a személyek ideiglenes szállásának költségeit (lakás, fűtés, világítás, kiszolgálás, bérkocsidíj) fedezni, a közbeeső állomásokon és az ügködés helyén, vagy az ágyhasználati díjat fedezni a hajón (vasúton) való utazás alatt;

b) az élelmezésből folyó többköltség fedezése;

c) az utazók szolgálatával összefüggő egyéb személyes kiadásainak fedezése.

2. Kiszabata.

Utazási költségtérítésként felszámítható:

A) A 2. §. 1. és 2. pont alatti utazásoknál.

I. Az *utiköltségtérítés* az 1. §. határozványai szerint, vagyis a vasút (hajó, posta, előfogat) viteldíja az utazó saját személye és az 1. §. 7. pontja szerint elvihető magánpodgyász után.

II. Napidíj.

A napidíj az élvezett havidíjhoz (havizsoldhoz) képest 1925. évi április hó 1-től kezdve az alábbi kiszabatban illetékes:

Altábornagy részére napi	---	---	---	---	22.—	aranykorona
Tábornok	«	«	---	---	18.—	«
Ezredes	«	«	---	---	16.—	«
Alezredes	«	«	---	---	14.—	«
Őrnagy	«	«	---	---	12.—	«
Százados	«	«	---	---	10.—	«
Főhadnagy	«	«	---	---	8·80	«
Hadnagy és zászlós részére napi	---	---	---	---	7·60	«
Alhadnagy részére napi	---	---	---	---	6.—	«
1., 2., 3. osztályú tiszthelyettes és főtörzsőrmester részére napi	---	---	---	---	6.—	«
Törzsőrmester és őrmester részére napi	---	---	---	---	5.—	«
Csendőr részére napi	---	---	---	---	3.—	«
Próbacsendőr részére napi	---	---	---	---	2.—	«

Ha a szolgálati utazás alkalmával igénybevett vonatnak vagy hajónak menetrendszerinti indulási (tengelyen történt utazásnál a tényleges elindulás) ideje és a visszautazásnál igénybevett vonatnak vagy hajónak menetrendszerinti érkezési ideje (tengelyen történt utazásnál a tényleges visszaérkezés) ideje között:

α) négy óránál kevesebb idő telt el, napidíj felszámításának egyáltalán nincs helye;

β) négy óránál több, de nyolc óránál kevesebb idő telt el, a napidíjnak csak egy negyedét lehet felszámítani;

γ) nyolc óránál több, de tizenkét óránál kevesebb, vagy tizenkét óra idő telt el, a napidíjnak csak a felét lehet felszámítani;

δ) tizenkét óránál több, de huszonnégy óránál kevesebb idő telt el, a teljes összegű, vagyis egy egész napidíjat lehet felszámítani;

ε) huszonnégy óránál több idő telt el, a hivatalos kiküldetés minden teljesen befejezett huszonnégy órájára teljes összegű napidíjat, a fenmaradó időre pedig abban az esetben, ha ez az idő tizenkét óránál kevesebb, vagy tizenkét órát tesz ki, a napidíjnak csak a felét (egy fél napidíjat), abban az esetben ellenben, ha ez az idő tizenkét óránál több, egy teljes összegű (egy egész) napidíjat lehet felszámítani.

A fentiek szerint tehát a napidíjak felszámításánál nem jön számításba az, hogy a hivatalos kiküldetés hány naptári

napra esik, vagyis például a nyolc óránál több, de tizenkét óránál rövidebb, vagy tizenkét órát kitevő időre terjedő hivatalos kiküldetés alkalmával abban az esetben is csak egy fél napidíjat, a tizenkét óránál hosszabb, de huszonnégy óránál rövidebb időre terjedő hivatalos kiküldetés alkalmával pedig abban az esetben is csak egy egész napidíjat lehet felszámítani, ha a kiküldetés két naptári nap keretébe esik.

Minden olyan szolgálati utazás alkalmával, amelynél az ügyködés helye az órákat és percekét feltüntető menetrend szerint közlekedő helyiérdekű villamos vasutak (pl. szentendrei, ráckevei, gödöllői, törökbálinti stb.) felhasználásával elérhető, illetőleg megközelíthető, a napidíjak felszámítására szintén a fenti határozványok mérvadók.

Több községbe történt kirendelés esetén, ha a kiküldött a szolgálati ténykedés ellátására az egyik községből a másik községbe kénytelen állandó helyőrségi állomásán keresztül utazni, az állomásán keresztül tett utazás a kiküldetést a napidíjak szempontjából megszakítja. Ilyen esetekben a több községben teljesített ügyködést olyannak kell tekinteni, mintha az minden egyes községbe külön rendelet alapján eszközöltetett volna és a napidíjak felszámítása tekintetében a fenti (α., ε.) pontokban foglaltak a mérvadók.

Ha a kirendelt az utazás tartama alatt megbetegszik és azt, hogy a hivatalos ténykedés ellátására ebből kifolyólag képtelen és hogy betegségének természete folytán állandó állomáshelyére vissza nem térhetett, katonai, vagy ha ilyen nincs, hatósági orvosi bizonyítvánnyal igazolja, részére mindaddig, míg egészségi állapota az állomáshelyére való visszatérést megengedi, a szabályszerű napidíjak illetékesek.

A fentiek alapján a napidíj mérvét meghatározó időtartamba az önkéntelen akadályoztatások, mint elemi események és ehhez hasonló okok folytán beállott utazás megszakítások, valamint a menetrend szerinti érkezési időnél észlelt késések időtartama az esetben számítható be, ha ez a vasúti (hajó) állomás főnökségek által igazoltatik.

A napidíj személyi illetményt képez és csak csendőr egyénnek jár.

III. Esetenként felszámítható:

aa) A 10 kg.-on felüli súlyú szolgálati podgyásznak a közlekedési vállalatokhoz (eszközökhöz), azoktól és azok között való átszál-

litásából származó kiadások fedezésére 30 kg.-ig 2—2 aranykorona, 30 kg.-on felüli súlyú szolgálati podgyásznál 4—4 aranykorona *bb*) a 10 kg.-on felüli súlyú szolgálati podgyász szállítási díja (1. §. 8. pont);

ad *aa*) a tényleg elvitt szolgálati podgyászfuvározásért az *aa*) alatti térítés az alábbi esetekben illetékes:

α., a kiinduló és a rendeltetési állomáson, továbbá ama állomásokon, amelyeken szolgálati ténykedések végzendők, ha e podgyász vasúton, hajóval, vagy postakocsival szállítatik;

β. a vasúttól, hajótól vagy postától, e szállítóeszközök valamelyikére való átmenet alkalmával.

A 2, illetve 4 aranykorona térítés csakis az esetben számítható fel, ha kincstári szállítási alkalmatosság rendelkezésre nem bocsátatik.

ad *bb/a*) szolgálati podgyász szállítási díja a kijelölt útirány és használt közlekedési eszközök mellett az egyes szállítási vállalatoknak a tényleg fizetett összegekről szóló elismervényei alapján számíthatók fel. Tehát vasúti- vagy hajószállításnál az illető feladóvevény, fuvarlevél vagy szállítási lajstrom, a postakocsi használatánál a vonatkozó elismervény, illetve szolgálati podgyász szállítása esetén a közlekedési vállalatnak nyugtázása képezi a felszámítás alapját.

IV. *Az 1925. évi április hó 1-sejétől kezdve egyáltalán nem számíthatók fel:*

a kiindulási ponttól a vasúti- vagy hajóállomásig (közlekedési eszközözig), illetőleg a vasúti- vagy hajóállomástól a hivatalos helyiségig, valamint a csatlakozó állomásokon az egyik állomásról a másik állomásra megtett útért az eddigi szabályok szerint felszámítható volt bérkocsidíjak.

A kiindulási ponttól a vasúti- vagy hajóállomásig, illetőleg a vasúti- vagy hajóállomástól a hivatalos helyiségig, valamint a csatlakozó állomásokon az egyik állomásról a másik állomásra megtett utak alkalmával esetleg felmerült közúti közlekedési (villamosvasút, társaskocsi stb.) költségek kivéve a 4. §. 2. A. II/x pontban említett azt az esetet, amikor napidíj felszámításának nincs helye s amely esetben az oda- és visszautazásért összesen egy aranykorona viteldíj-megtérítés jár.

Az esetleg fizetett útvám vagy hídpénz.

A vasúton vagy a hajón megtett utak alkalmával esetleg igénybevett hálófülkének (külön fülkének) a díja.

B) Költözködési utazásoknál.

a) *Az útiköltségtérítés* az 1. §. határozványai szerint, vagyis a vasút, (hajó, posta vagy kivételesen járómű) viteldíja úgy az utazó saját személye, mint családja, a megengedett számú szolga (háztartási alkalmazott) és a málhasúly (átköltözködési ingóságok) után.

b) *Szállítási díj címén:*

A málhának (átköltözködési ingóságnak) vasúton, hajón vagy a jelen rendelet 1. §. 4. pont c, α , β és j eseteiben tengelyen való szállításából, továbbá butorszállítóközi használata esetén, az üres butorszállító kocsinak a szállítóhoz visszaszállításából eredő, tényleg fizetett összeget lehet felszámítani. Vasúton vagy hajón történt szállításkor a fuvarlevél, tengelyen történt szállításkor a fuvaros által aláírt, a helyi szokásos árra nézve a helyhatóságilag igazolt nyugta csatolandó a számadáshoz.

c) *az átköltözködési átalány.*

Az átköltözködési átalány kiszabata:

1.) Nőtlen (családi pótlékban nem részesülő özvegy vagy elvált) csendőr egyének részére:

a) akiknek havi felmondásos albérleti vagy akiknek természetben kiutalt hasonló minőségű lakásuk van, félhavi havidíj, illetve havizsold;

b) akiknek negyed- (fél-, egész) éves felmondásos főbérleti lakásuk van, továbbá akiknek a jelenlegi mostoha lakásviszonyok folytán csak az a) pont alatt említett lakásuk van, azonban saját butorzzattal rendelkeznek, ha a fenti körölményeket beigazolják és butorzzatukat áthelyezés esetén új állomáshelyükre tényleg át is szállítják, egy havi havidíj, illetve havizsold jár.

2) A nő, özvegy vagy elvált és

a) egy vagy két családi pótlékban részesülő csendőregyének részére két havi havidíj, illetve havizsold;

b) kettőnél több családi pótlékban részesülő csendőr egyének részére három havi havidíj, illetve havizsold jár.

Az 1. §. 4. pont c) alpont α), β) és γ) esetekben, amikor a málha (átköltözködési ingóságok) szállítására a kincstár terhére előfogat illetékes, az előfogatért fizetett összegből, az átköltözködési utazás kiinduló és végpontjától számítva 5—5 km. távolságra eső összeg, az átköltözködési átalányból fizetendő az áthelyezett által és csak a többlet számolandó el a javadalmazás terhére.

Pl. ha a kiindulási és végpont közötti távolság 40 km. és ezen távolságra a málha (átköltözködési ingóság) előfogaton való szállítása 800.000 koronába kerül, akkor a költségből egy km.-re 20.000 K. jut, tehát az átköltözködési átalányból tízszer 20.000. összesen 200.000 K. fizetendő az áthelyezett által és csak a többlet, vagyis 600.000 K. számolandó el a javadalmazás terhére.

Laktanyaszerű elhelyezésben levő nőtlen legénységnek költözködési utazása (áthelyezése, tartós vezénylése) alkalmával a jelen §. I. pont alatti útiköltség térítésre és málhájának az állomásra ki- és be-, valamint átszállításából tényleg felmerült és hitelesen (fuvarlevél, hatóságilag igazolt nyugta) igazolt költségeire van igénye.

c) *Az átköltözködési átalány rendeltetése:*

a málha (átköltözködési ingóság) vasút vagy hajóállomásra való ki- és befuvarozása (1. §. 5. pont) és átrakása, a felmerülő helyi bérkocsi díjak;

a közbeeső állomásokon az ideiglenes átvonuló szállás (hajón az ágy használati díj) költségei;

az élelmezésből folyó többköltség és egyéb személyes kiadások;

a málha (átköltözködési ingóság) szállításából (butorszállító-kocsik stb. igénybevétele esetén csomagolás) felmerülő többköltség; biztosítási díjak és a butorzatban előforduló károk stb. fedezése.

Az átköltözködési átalány összegét a tényleges átköltözködés hónapjára megállapított havidíj (havizsold) alapján kell kiszámítani.

Meg van azonban engedve, hogy az igényjogosult kívánására a személyes útbaindulás hónapjában élvezett havidíj (havizsold) alapján kiszámított átköltözködési átalány az útbaindulás előtt előre kifizetessék, ez esetben azonban a tényleges átköltözködés idejéig történő illetményváltozások (havidíj emelkedés, több családi pótlékra való igény stb.) folytán átköltözködési átalánykülönbözetre igény nem támasztható.

C) Helybeli átköltözködéseknél.

Ama csendőr egyének, kik valamely állomáshelyen a csendőrségi szolgálat érdekében elfoglalt lakásaikat változtatni kénytelenítettnek, a helybeli átköltözködéssel járó költségek fedezésére az előbbi c) pont alatti átköltözködési átalány fél összegére bírnak igényvel.

E költözködéssel járó költségek fedezésére való átalány felszámítható:

a) a kincstári elhelyezés kiutalásánál;

b) természetbeni elhelyezésből szolgálati okok miatt bekövetkezett kiköltözkedéseknél, pl. elhelyezés felhagyása, nagyobb helyreállítási munkák miatt teljes kiürítés, az elhelyezés további használatának elvonása vagy jogos átadása folytán;

c) kincstári elhelyezésnek változtatásával kapcsolatos laktanyacsere, állomáshelyen belül történt elhelyeztetés, vagy a szolgálati alkalmazásnak egyéb állandó változása esetén;

d) ugyanazon laktanya (kincstári épület) területén fekvő egyik épületből a másikba, vagy ugyanazon épületben egyik emeletről a másikra, vagy ugyanazon épület ugyanazon emeletén, földszintjén levő egyik lakásból a másikba szolgálati elhelyezési okokból való átköltöztetés esetén a szabályszerű átköltözködési átalány egynegyede számítható fel.

Ezen átalány azonban nem jár, ha az elhelyezés változtatás az illetményre jogosult érdekében, tehát az illető csendőr személy kérelmére, vagy közvetlen kezdeményezésére, vagy pedig bajtársi megegyezés alapján történik.

A helyi átköltözködéssel járó költségek fedezésére szolgáló átköltözködési átalányra való igényjogosultság, valamint az ily tényleg végrehajtott költözködés, a közvetlen előljáró tiszti parancsnokság által kiállított, a lakásváltoztatás okát is feltüntető igazolvánnyal bizonyítandó.

5. §.

Külföldi utazások.

Külföldre szóló szolgálati utazások mindenkor csakis a minisztertanács engedélyével foganatosíthatók.

A külföldi szolgálati utazások alkalmával felszámítható illetmények az utazást elrendelő rendelettel esetről-esetre közölni fognak.

6. §.

Illetmények helyi ügyködések alkalmával.

1. A helyi ügyködés fogalma.

Helyi ügyködések alatt az egyes csendőr személyeknek a szolgálati helyen, de a hivatalos helyiségtől (ideiglenes szállástól) távol teljesített szolgálati (hivatalos) ténykedések értendők.

Nem tartoznak a helyi ügyködés fogalma alá azok a szolgálati ténykedések, melyek után a jelen rendelet értelmében vezénylési pótdíj számítható fel.

2. Illetmények.

Az 1925. évi április hó 1-étől kezdve Budapest székesfőváros területén teljesített *sürgős* hivatalos utak (kirendelések) alkalmával, amelyek közé a lakástól a hivatalba, illetőleg a laktanyába, a rendes szolgálat teljesítése végett megtett utak nem sorolhatók, a csendőr személyek abban az esetben, ha a távolság a kiindulási ponttól a kirendelési helyig a legrövidebb uton számítva 2 kilométert meghalad, tekintet nélkül arra, hogy a kirendelési hely a vámvonalon belül vagy azon kívül fekszik, a közlekedési eszköz (villamos vasút, társaskocsi stb) használatáért, az oda és vissza megtett út után összesen 50 aranyfillér viteldíj megtérítését számíthatnak fel. A sürgősséget a közvetlen előljárával (főnökkel, stb.) igazoltatni kell.

Ez a viteldíj megtérítés nem számítható fel abban az esetben:

a) ha hivatalos kocsí vagy gépkocsí vétetett igénybe;

b) ha azért a munkájáért, amelynek elvégzése céljából a hivatalos utat megtette, bármilyen külön díjazás jár;

c) ha a helyi közlekedési eszközökre hivatalos állásából kifolyólag szabadjegyet, vagy díjmentes utazásra jogosító igazolványt (bérletjegyet) kapott;

d) ha a vidékről kirendelt Budapesten ügyködik.

Bérekocsidíj felszámításának még abban az esetben sincsen helye, ha kiküldött bérekocsit tényleg igénybe is vett.

A fentemlített viteldíjmegtérítést nem számíthatják fel azok, akik hivatalos utaik gyakorisága miatt külön rendelet alapján helyi fuvarátalányban részesülnek.

Ha a csendőr egyén állandó alkalmazási állomáshelyének (Budapestet is beleértve) külső területére — vámvonalon, illetőleg a község belterületén kívül eső helyre — vagy villamos (helyi közlekedési eszköz) vasúttal megközelíthető helyre küldetik ki és a kiküldetésnek helye a kiindulási ponttól (a hivatal helyétől) legalább 5 kilométer távolságra van és bárminemű kincstári közlekedési eszköz rendelkezésre nem bocsátatik, a legolcsóbb közlekedési eszköz viteldíjtérítésén felül:

aa) a 4. §. 2. A) II. szerint járó napidíjnak az egynegyede számítható fel, ha a kiküldetés tartama egy huzamban megszakítás nélkül legalább hat órát tett ki;

bb) a 4. §. 2. A) II. szerint járó napidíjnak fele számítható fel, ha a kiküldetés tartama egyhuzamban megszakítás nélkül legalább tizenkét órát tett ki;

cc) a 4. §. 2. A) II. szerint járó teljes összegű napidíjak számíthatók fel, ha a kiküldetés annak körülményeinél fogva, tekintet nélkül a kirendelési helynek a kiindulási ponttól való távolságára szükségszerűleg éjen át való kimaradással járt, amely esetben az éjen át való kimaradás szükségességét a kiküldő parancsnokságnak igazolni kell. Az éjjeli idő a sötétség beálltával virradatig számítandó.

3. Helyi fuvarátalány.

Mindama esetekben, midőn valamely ismétlődő helyi ügyködés előreláthatóan egy hónapon túl terjedő időn át, rövid időközben (hetenként legalább kétszer) fog eszközöltetni, az esedékes illetményeknek ismétlődő felszámítását elkerülendő, a felmerülő költségek fedezésére a belügyminiszterhez átalány megállapítása iránt előterjesztés teendő.

Az átalány havi kiszabatban állapíttatik meg, mely az illető hónap napjainak száma után esedékes osztható jellegű illetményt képez. Ezen átalány havonként — rövidebb időtartamnál pedig a szolgálattétel tényleges tartamára — előre veendő fel.

A felvételre való igény minden körülmények között a szolgálat megkezdésének napjával kezdődik és az illető szolgálat megszüntével, vagy annak ideiglenes megszakításával végződik.

Az átalány felvételi igényének az erre jogosult utódra, vagy helyettesre való minden átmeneténél, a felszámítási okmányok a vonatkozó személyváltozás feltüntetendő.

7. §.

Vezényeltetések alkalmával járó illetékek.

1. Elvi határozványok.

Minden vezénylés vagy szolgálattételre való beosztás

a) vagy ideiglenes;

b) vagy tartós.

A vezényeltetés vagy szolgálattételre való beosztás akkor tekintendő ideiglenesnek, ha az ezt előidéző oknál fogva már annak kezdetekor lehet meghatározni vagy előre látni, hogy az állomás, illetve alkalmazási helyéről elvezényeltnek, vagy beosztottnak a szolgálat bevégzése után állomáshelyére ismét vissza kell térnie és ha a reá bízott ügyködés természetéből következni lehet, hogy a vezényeltetés vagy szolgálati beosztás három havi időtartamon túl nem fog terjedni (mint pl. örs-, szakasz-, szárny-, osztályparancsnokságban, a segédtiszti teendők végzésében, beteg vagy szabadságon levők pótlására stb. ideiglenes helyettesítés).

Más állomásra való vezényeltetés vagy szolgálati beosztás tartósnak rendszerint akkor tekintendő, ha nem határozható meg, hogy a vezényelt vagy beosztott három hó elteltével állomására visszatér.

Az ily intézkedést tartalmazó rendeletek és parancsokban *mindenkor* kimondandó, hogy a vezényeltetés ideiglenes-e, vagy tartós.

2. Ideiglenes vezényeltetések, vagy szolgálattételre való beosztásoknál járó illetékek.

Egyesek ideiglenes vezényeltetésük, vagy szolgálattételre való beosztásukkor rendes állomásaikhoz kötött összes illetékeik élvezetében megmaradnak. Az állandó alkalmazás helyén a szállásilleték változást nem szenved.

A netáni lőtápváltság szintén változatlanul marad.

A fentiekben felül ideiglenes vezényeltetéseknel, legyen ez akár tiszti, vagy legénységi, a vezényelttek közül a nőknek a mindenkor megállapított kiszabott napidíj felére, a nőtléneknek pedig a napidíj egy negyedére van igényük.

Ideiglenes vezényeltetéseknel a vezényeltetési pótdíj élvezete legfeljebb három hónapig terjedhet. Három hónapon túl terjedő vezényeltetés tartósnak minősítendő. Indokolt szükség esetén, ha az ideiglenes vezényeltetés szükségessége, a három hónapot mégis meghaladná, a nők részére a pótdíj további engedélyezése végett a belügyminiszterhez felterjesztés tehető. Az így folytatólag élvezendő pótdíj semmi körülmények között sem haladhatja meg az addig élvezett pótdíj fele összegét.

3. Tartós vezényeltetés, vagy szolgálati beosztás alkalmával járó illetékek.

Csendőr egyének tartós vezényeltetését az illetékek szempontjából minden körülmények között az áthelyezéssel egyenlőnek kell tekinteni.

4. Vezénylési pótdíj.

Vezénylési pótdíj mindennemű oly külszolgálat után jár, melyet az illető legénységi állományú csendőr egyén 12 órán túl terjedőleg állomáshelyétől távol teljesít és pedig minden befejezett 12 óra után a mindenkori napidíj egy negyed része illetékes vezénylési pótdíj gyanánt.

Közszolgálat alatt értendő:

a) mindennemű — őrzési lappal vezényelt — járőrszolgálat;
 b) céllövészetre való összpontosítás;
 c) a közrend és közbiztonság helyreállítása céljából, vagy egyéb okokból való összpontosítások — az összpontosítás egész tartamára;

d) szakaszparancsnokok rendes és meglepő szemleutazásai.

Ezen szolgálatok után a vezénylési pótdíj az állomástól való elindulás időpontjától a bevonulás időpontjáig minden teljes 12 óra után illetékes.

A vezénylési pótdíj csak az utazás idejére jár:

1. orvosi megvizsgálás, felülvizsgálat, vagy leszerelés céljából behívott legénység részére.

2. elméleti kiképzés végett utazó legénység részére.

Ezen esetekben a vezénylési pótdíj csakis azon időre jár, melyet az illető útban töltött, illetve, ha a kiindulás és végállomás közötti út megtétele, illetőleg az oda és visszautazásban töltött idő együttléve legalább 12 órát tesz.

A vezénylési pótdíj egyáltalában nem jár: azon legénység részére, amely önhibája folytán szárny-, osztály-, esetleg a kerületi parancsnoksághoz kihallgatásra, vagy fegyelmi fenytésének kiállása végett a szárny- vagy osztályállomásra berendeltetik, vagy mint vádlott a csendőrbíróság elé idéztetik, illetőleg kísértetik.

A vezénylési pótdíj rendkívüli zavarok miatti összpontosítások, árvizek, járványok alkalmával történő kivezénylések idejére a belügyminiszter által 50%-kal felemelhető.

Kíséreti díjak.

Futárok, utasok, postakocsik és kincstári pénzszállítmányok a csendőrség által kísérendők, ha a csendőrség erre felszólíttatik.

Utasok, futárok, postakocsik, kincstári pénzszállítmányok fedezeti kíséretéért a fedezetet igénybevevők részéről kilométerenként minden egyes csendőr részére 20 aranyfillér kíséreti díj fizetendő.

Ezen kíséreti díjak esetről-esetre közvetlenül a csendőrt kivezénylő őrsparancsnok nyugtájára fizetendők ki, mely összeg a kíséretet teljesítő csendőrnek kézbesítendő.

Éjnek idején történendő kíséretért szintén ezen díjak járnak és a fentieknél nagyobb összeg nem követelhető.

A visszautazásnál kíséreti díj fizetésének helye nincsen, kivéve, ha a visszajövetelkor is kíséret eszközöltetik, mely esetben ugyanazon díj fizetendő, mint amilyen összeg az odamenetkor fizettetett.

Ha a kíséretre két vagy több csendőr vezényeltetett, akkor ezek részére a visszatérés, feltéve, hogy ez nincs kísérettel összekötve, ahol lehetséges, más úton, a rendes járőrszolgálat teljesítése mellett irandó elő.

Ha ily kíséret azonban csak egy csendőrből állott, akkor ennek a legrövidebb úton kell őrsére visszatérni.

Függelék.

Egyidőben csak egyfajta utazási illeték számítható fel, még pedig mindig a nagyobb kiméretű, (pl. ideiglenesen vezényelt csendőrnek arra az időre, amikor vezényeltetési pótdíjat élvez, vezénylési pótdíjra igénye nincsen).

A jelen rendelet szerint járó utazási és átköltözködési stb. illetményeket a megállapított aranykorona értékben kell kiutalni, az aranykorona értékében kiutalványozott illetményeket azonban a kifizető pénztár papirkoronákban annak a hónapnak az elsejére és az illetmények kifizetésére nézve megállapított átszámítási kulcs szerint fizeti ki, amely hónapban a kifizetés történik.

Szigorúan tilos ezen rendeletben lefektetett határozványoknak önkényű magyarázata. Ennélfogva és amennyiben egyes intézkedések helyes és valódi értelmezése tekintetében s bármily irányban kételyek merülnének fel, útbaigazítást kizárólag a belügyminisztertől kell kérni.

Jelen rendelettel a szolgálati utazások, átköltözködések stb. alkalmával felszámítható illetmények tárgyában eddig kiadott összes rendeletek, a csendőrségi illeték szabályzat 15., 21., 22., 23., 24., 25., 26., 42., 47., 107. §-ai és az 1920. évi 16300/VI-b. 1920. számú illeték rendelet 14., 20., 21., 34., 35., 36., 37., 51., 52., 56. és 57. §-aiban foglaltak hatályukat veszítik.

Budapest, 1925. évi július hó 21-én.

